

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Львівська пл., 8, м. Київ - 53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.minrd.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@minrd.gov.ua, gromada@minrd.gov.ua Код ЄДРПОУ 38516786

07.06.2013 № 250 / 2/99-99-19-01-01-10 На № _____ Від _____

04-31/5-3444 (150532)
13.06.2013

Верховна Рада України

**Комітет з питань прав людини,
національних меншин і
міжнаціональних відносин**

Про надання матеріалів

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 25.05.2013 № 20377/1/1-13 до листа Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної Ради України від 20.05.2013 № 04-31/5-502(123259) щодо надання інформаційно-аналітичних матеріалів і пропозицій до рекомендацій парламентських слухань на тему: „Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення” Міністерство доходів і зборів України повідомляє, що відповідні матеріали надано Міністерству соціальної політики України листом від 07.06.2013 № 5208 /5/99-99-19-01-01-16 (копія додається).

Додаток: на 4 арк. у 1 прим.

Заступник Міністра

А.П. Ігнатов

Керусенко 247-33-44

Інформаційно-аналітичні матеріали
до проведення парламентських слухань на тему:
«Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення»

Статтями 43 і 67 Конституції України передбачено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується, і кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Однією з основних засад податкового законодавства України є принцип рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації – забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи.

Зазначеним вимогам відповідають норми Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-IV (далі – Кодекс), які не суперечать положенням Конвенції Міжнародної організації праці від 15.06.1960 № 111 „Про дискримінацію в галузі праці та зайнятості” та не суперечать нормам міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Оподаткування доходів трудових мігрантів – громадян України віднайшло своє відображення у відповідних нормах Кодексу.

Відповідно до п. 170.11 ст. 170 розділу IV Кодексу, у разі якщо джерело виплат будь-яких оподатковуваних доходів є іноземним, сума такого доходу включається до загального річного оподаткованого доходу платника податку – отримувача, який зобов'язаний подати річну податкову декларацію, та оподатковується за ставками, визначеними в п. 167.1 ст. 167 Кодексу, а саме, 15 і 17 відсотків бази оподаткування щодо доходів, одержаних, у тому числі, але не виключно, у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які виплачуються (надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами.

Кодекс досить лояльний до громадян, які отримують доходи з-за кордону. Так, для всіх платників податку, які зобов'язані декларувати свої доходи (наприклад, при спадкуванні майна родичами другого ступеня споріднення), термін подання декларації встановлений Кодексом – до 1 травня року, наступного за звітним. Однак, для одержувачів іноземних доходів в Кодексі зроблено виняток, який має на меті дати час такому платнику зібрати необхідні документи. Платник податку, у якого відсутні підтверджуючі документи щодо суми отриманого ним доходу з іноземних джерел та суми сплаченого ним податку в іноземній юрисдикції, оформлені відповідно до статті 13 Кодексу, може продовжити термін подання

податкової декларації до 31 грудня року, наступного за звітним, якщо подасть до податкової інспекції за місцем проживання заяву про перенесення строку.

На сьогодні громадяни України, які мають постійне місце проживання в Україні, проте працюють та одержують доходи за її межами, не мають можливості особисто подати декларацію. Міністерство доходів і зборів України узгодило з Міністерством закордонних справ України питання щодо сприяння в інформуванні громадян України, які тимчасово працюють за кордоном, щодо обов'язкового декларування ними одержаних доходів.

Зокрема, з метою спрощення процедури декларування доходів для зазначеної категорії громадян Міндоходів листом до МЗС надало інформацію щодо бланків форми декларації та порядку її заповнення і повідомило про можливість скористатись інформацією, яка розміщується на сайті Міндоходів з питань декларування.

У більшості країн світу порядок оподаткування іноземних доходів (як нерезидентів, так і резидентів) регламентується двосторонніми угодами про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилення від сплати податків.

Перелік подібних угод України з іншими державами, які задіяні сьогодні в механізмі уникнення подвійного оподаткування є невід'ємною частиною податкового законодавства України. На сьогодні таких угод (Конвенцій) 70, з яких 66 безпосередньо укладено Україною і 4 дісталися в спадщину від колишнього СРСР.

Якщо згідно з нормами міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, платник податку може зменшити суму річного податкового зобов'язання на суму податків, сплачених за кордоном, то такий платник податку визначає суму такого зменшення за визначеними підставами у річній податковій декларації.

Для отримання права на зменшення суми податкового зобов'язання на суму податку, сплаченого за межами України, платник податку зобов'язаний отримати від державного органу країни, в якій сплачується такий дохід, уповноваженого стягувати такий податок, довідку про суму стягнутого податку, а також про базу його нарахування. З набуттям чинності для України Гаазької Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (22 грудня 2003 року), згадана довідка звільняється від консульської легалізації як формальної процедури, що вимагає обов'язкове посвідчення документів компетентних органів таких країн в консульській установі України. Єдиною формальною вимогою, що має місце при застосуванні Конвенції, – це проставлення апостилю компетентним органом держави-учасниці Конвенції.

Довідково:

Декларування іноземних доходів

Станом на 01.05.2013 року резидентами, які отримали іноземні доходи протягом 2012 року, задекларовано дохід у сумі 9 млрд. грн. (у минулому році – 1,2 млрд. гривень).

За результатами проведених розрахунків підлягає до сплати понад 580 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб, що майже в 5 разів більше, ніж в минулому році.

Участь українців, які працюють за кордоном, у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

28 квітня 2013 року набрав чинності Закон України від 04.04.2013 № 184-VII «Про внесення змін до деяких законів України щодо добровільної сплати єдиного внеску», яким внесені зміни до Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та Закону України від 08.07.2010 № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (ділі – Закон № 2464) в частині щодо добровільної участі в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Згідно абзацу п'ятого частини першої статті 10 Закону № 2464 платниками, які мають право на добровільну сплату єдиного внеску, є зокрема особи, які досягли 16-річного віку та не належать до застрахованих осіб, визначених Законом, у тому числі іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають або працюють в Україні, громадяни України, які працюють або постійно проживають за межами України, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

З особою, яка подала заяву про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, територіальним органом Пенсійного фонду в строк не пізніше ніж 30 календарних днів з дня отримання заяви укладається договір про добровільну участь. Таким договором може бути передбачена одноразова сплата особою єдиного внеску за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (у тому числі за період з 1 січня 2004 року по 31 грудня 2010 року). При цьому сума сплаченого єдиного внеску за кожен місяць такого періоду не може бути меншою за мінімальний страховий внесок та більшою за суму єдиного внеску, обчисленого виходячи з максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановлених на дату укладення договору.

Отже, українці, які працюють за кордоном, мають право на добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.